

پاسخنامه مدارس شهرستان

نام کتاب: اخلاق ۲ المراد من منیة المرید تا از اول النوع الثالث

لطفاً به همه سؤالات تستی و ۸ سوال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سوال آفر نمره رازه نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

سؤالات تستی:

۱. روایت «الحکمة ضالة المؤمن فحيث وجدها فهو أحقّ بها» ناظر به کدام یک از آداب معلم و متعلم در درس است؟ ب ۵۹

أ. الإنقياد بالحق بالرجوع عند الهفوة

ب. لا يستنكف من التعلم والاستفادة ممن هو دونه

ج. حسن الخلق زيادة على غيرهما من الناس

د. لا يزال كلّ منها مجتهداً في الإشتغال قراءة و مطالعة

۲. مهم‌ترین ادب از آداب متعلم در درس چیست؟ ج ۸۱

أ. تقسيم اوقات شب و روز برای درس

ب. بر حذر بودن از کامل‌تر دیدن خود از استاد

ج. حفظ قرآن

د. مباحثه کردن با همکلاسی‌ها

* قال النبي (صلى الله عليه وآله وسلم): الفقهاء أمناء الرسل ما لم يدخلوا في الدنيا قيل يا رسول الله! و ما دخولهم في الدنيا، قال: ...

۳. کدام گزینه مناسب با جای خالی است؟ ب ۳۷

أ. المرء و الجدل

ب. اتباع السلطان

ج. اليأس من رحمة الله

د. سوء النية في تحصيل العلم

۴. قال النبي (صلى الله عليه وآله وسلم): إني لا أتخوف على أمتي مؤمناً و لا مشركاً و لكن أتخوف عليكم د ۳۵

أ. و جيبها محباً للرئاسة

ب. عابداً متنسكاً

ج. عالماً لا يعمل بعلمه

د. منافقاً عليم اللسان

سؤالات تشریحی:

۱. مناقبی را که خداوند در قرآن به علما اختصاص داده، نام ببرید. ۲۱-۲۰

۱-ایمان ۲- توحید ۳- البكاء و الحزن ۴- الخشوع ۵- الخشية

*أنما كان غرض الذاتي من العلم مطلقاً العمل لأنّ ... ۴۴-۴۳

۲. با توجه به عبارت، غرض اصلی از علم چیست؟ چرا؟ توضیح دهید.

غرض ذاتی عمل است لان العلوم كلّها ترجع إلى أمرين: علم معامله و هو معرفة الحلال و الحرام و معرفة أخلاق النفس و كيفية علاجها و لا تتراد إلا للعمل بها بل لولا العمل لم تكن لها قيمة. و علم المعرفة بالله و ما يتوقّف عليه و مثل العالم به المهمل للعمل مثل من أراد خدمة ملك فعرف الملك و أوصافه و لم يتعرّف ما يحبه و يكرهه و عاطل عن جميع ما يحبه و هو عين الغرر و تقصيره في العمل و أتباعه للشهوات يدل على انه لم ينكشف له من المعرفة الا الأسمی دون المعانی.

۳. صفات فقیه حقیقی را از کلام أميرالمؤمنین (ع) بیان کنید. ۵۱

أ. من لم يقنط الناس من رحمة الله ب. لم يؤمنهم من عذاب الله ج. لم يُرخص لهم في معاصي الله د. لم يترك القرآن رغبة عنه في غيره

۴. أ. حقیقت «مراء» چیست؟ ب. مراء چه آثاری را در پی دارد؟ (ذکر سه مورد کافی است) ۵۸-۵۷

أ. المراء: الاعتراض على كلام الغير بإظهار خلل فيه لفظاً أو معنى أو قصداً لغير غرض ديني أمر الله به ب. ان ذلك يثمر النفس ملكة رديئة و مع ذلك يستوجب المقت من الله تعالى - إيذاء المخاطب - تجهيل له - ثناء على النفس - مشوّش للعيش - تهيج للغضب

۵. هر یک از جملات ذیل ناظر به کدام یک از آداب مختص به متعلم است؟ ۶۳-۶۰

- ا. تطیب القلب للعلم كتطیب الأرض للزراعة؟
ب. مثل العلم الذی يتعلم العلم فی صغره كالنقش علی الحجر؟
ج. من استوی یوماه فهو مغبون؟
د. العلم لا یعطیک بعضه حتی تعطیه کُلک؟
- حسن نیت و تطهیر قلب از رذائل
مغتنم شمردن تحصیل در ایام فراغت و جوانی و نشاط
حریص بودن در تعلیم و مواظبت بدان در جمیع اوقات
قطع علائق مشغول کننده و مانع از کوشش در تحصیل علم

۶. اگر استاد از شاگرد بپرسد که «آیا مطلب را فهمیدی؟» - در حالی که شاگرد مطلب را نفهمیده است - ادب متعلم چه اقتضایی دارد؟ چرا؟

۷۸

فلا یقول نعم قبل ان یتضح له المقصود اتضاحاً جلیلاً لئلا ینکذب و یفوته الفهم و لا یتحیی من قوله «لم أفهم» لأن استنباطه یحصل له مصالح عاجلة و آجلة فمن العاجلة فهم المسألة و سلامته من الکذب و النفاق و من الآجلة ثبوت الصواب فی قلبه دائماً.

* قال النبی ﷺ: ان الله تعالی قد تکفل لطالب العلم برزقه خاصة عما ضمنه لغيره. ۴۹
۷. مراد از روایت را بنویسید.

بمعنی ان غیره یحتاج الی السعی علی الرزق حتی یحصل غالباً و طالب العلم لا یکلّفه و کفاه الله مؤونة الرزق ان احسن النية و اخلص الغریمة.

* العلم أفضل من المال بسبعة: الأول: ... ۲۶

۸. با توجه به روایت علوی، چهار دلیل در برتری علم نسبت به مال بنویسید.

۱. انه میراث الأنبياء و المال میراث الفراعنة
۲. العلم لا ینقص بالنفقة و المال ینقص بها
۳. المال یحتاج الی الحافظ و العلم یحفظ صاحبه
۴. المال یحصل للمؤمن و الکافر و العلم لا یحصل الا للمؤمن
۵. العلم یدخل فی الکفن و یرقی المال
۶. العلم یقوی الرجل علی المرور علی الصراط و المال یمنعه
۷. جمیع الناس یحتاجون الی العالم فی أمر دینهم و لا یحتاجون الی صاحب المال

۹. مهم ترین ادب از آداب مختص به متعلم نسبت به استاد را توضیح دهید. ۶۷

ان یقدم النظر فیمن یأخذ عنه العلم و یکتسب حسن الأخلاق و الآداب منه فلیختر المتعلم من کملت أهلیته و ظهرت دیانته و تحققت معرفته و و لا یغتر الطالب بمن زاد علمه مع نقص فی ورعه أو دینه أو خلقه و لیحترز ممن أخذ علمه من بطون الکتب من غیر قراءة علی الشیوخ و لیحذر من التقیّد بالمشهورین و ترک الأخذ من الخاملین فإنّ ذلك من الکبر علی العلم.